

سوء استفاده از نگرانی مردم برای گران کردن کالا

پایگاه خبری فکر اقتصادی- قیمت اقلام خوراکی در سال جاری در بازه‌های مختلف زمانی روند افزایشی به خود گرفت که بررسی‌ها نشان از آن دارد که در بسیاری از محصولات کمبودی وجود ندارد و نیاز مصرف‌کننده آنقدر نیست که کمبودی در بازار ایجاد کند و تنها برخی افراد سودجو برای کسب سود از ترس مردم برای گران کردن کالا استفاده می‌کنند.

به گزارش ایسنا، در سال جاری به واسطه رشد افسارگسیخته نرخ ارز به ویژه دلار، اقتصاد و بازار مصرفی جامعه تحت‌الشعاع قرار گرفت و قیمت انواع محصولات رشد قابل توجهی کرد. اما نکته قابل توجه آن است که با کاهش قیمت دلار، به همان نسبت قیمت محصولات و اجناس کاهش پیدا نکرد و از سوی دیگر محصولات سطح بازار به صورت خرده فروشی و عمده فروشی با نوسان لحظه‌ای دلار افزایش قیمت را به خود می‌گرفتند و این در حالی بود که محصولات سطح بازار و حتی کارخانه و انبار در ماه‌های قبل تأمین ارزی شده بودند.

این نوسانات و بار روانی منفی در سطح جامعه شرایط را به سمتی سوق داده که با تغییر قیمت محصولات مصرفی همچون گوشت، مرغ، رب، روغن، چای و در چند روز اخیر شکر، برخی از مصرف‌کنندگان نهایی از ترس کمبود، بیش از نیاز واقعی خود به خرید در بازار می‌پردازند. این اتفاق در برهه‌ای از زمان برای روغن، دستمال کاغذی و محصولات بهداشتی بانوان رخ داد که با گذشت زمان و کاهش بار روانی این موضوع، میزان عرضه و تقاضا متعادل شد و بسیاری از افراد همچنان از روغن و محصولات بهداشتی که در تابستان خریداری کرده‌اند استفاده می‌کنند.

اما در چند روز گذشته باز هم خبر افزایش قیمت و کمبود محصول دیگری اعلام شد که حتی کار را به جایی رساند که قرار شد پای شکر به نمایشگاه‌های بهاره تهران باز شود. در کنار آن اگر سری به فروشگاه‌های زنجیره‌ای بزنید متوجه می‌شوید که برخی افراد به صورت کارتنی روغن خریداری می‌کنند، روغنی که در روزهای اخیر هیچ افزایش قیمت و کمبودی نداشته است.

در این زمینه علی که در یکی از فروشگاه‌های زنجیره‌ای غرب تهران به خرید ۶ کارتن روغن سرخ کردنی و خوراکی پرداخته بود به ایسنا گفت: خانواده ما از سه نفر تشکیل شده و عموماً هر شیشه روغن سرخ کردنی را طی دو هفته و هر شیشه روغن خوراکی را طی سه هفته استفاده می‌کنیم.

او در پاسخ به این پرسش که ۶۰ عدد روغن برای یک خانواده در یک مرتبه خرید بسیار زیاد است، بیان کرد: عموماً روغن را دانه‌ای خرید می‌کنیم اما شنیده‌ام که در روزهای انتهایی سال روغن گران خواهد شد برای همین این تعداد روغن خریداری کردم.

یک حساب سرانگشتی نشان می‌دهد که با خرید ۶۰ عدد روغن که نیمی از آن سرخ کردنی و نیمی دیگر خوراکی است این خانواده تا ۱۵ ماه دیگر نیازی به خرید روغن سرخ کردنی ندارند، حال زمانی که قدرت خرید عموم خانواده‌ها کاهش یافته، این خرید بیش از نیاز عاملی می‌شود که فرد مصرف‌گرا شود و از سوی دیگر سرمایه خود برای خرید مایحتاج زندگی را تا ۱۵ ماه تنها درگیر خرید روغن کرده است. همچنین اگر در همین شرایط اعلام شود که محصول دیگری گران می‌شود، این خانواده می‌خواهد چه تصمیمی بگیرد؟ مگر انباری خانه‌های امروزی ایرانی‌ها تا چه حد وسعت دارد که بتواند تمام مواد مصرفی را در آن برای مصرف چندین ماه دپو کند!؟

اما قرضیه شکر، در روزهای اخیر صحبت‌هایی از افزایش قیمت شکر در میان بود و حتی قیمت آن تا محدوده ۱۰ هزار تومان هم افزایش یافت اما در حال حاضر به قیمت قبلی خود نزدیک شده و آنچنان نوسان قیمتی ندارد اما بررسی‌های میدانی نشان از آن دارد که بسیاری از مردم برای تهیه شکر به واحدهای عرضه‌کننده مراجعه کرده‌اند و تعدادی از آنها دلیل این موضوع را با وجود آنکه اصلاً مصرف شکر ندارند و حتی چای صبحانه را تلخ می‌خورند، اخبار و شایعات پیرامون قیمت شکر بیان می‌کنند.

اگر تنها چند دقیقه‌ای را در واحدهای صنفی عرضه‌کننده شکر صبر کنید متوجه خواهید شد که حجم قابل توجهی از افراد برای آن به خرید شکر روی آورده‌اند که فردی از روزهای گذشته به آن‌ها اعلام کرده است که شکر گران می‌شود، با همین ترفند برخی افراد قیمت شکر را گران کردند و محصولات خود را با قیمت قابل توجهی آن هم در زمانی که مصرف شکر مردم کاهش یافته است، در بازار عرضه کردند.

بررسی‌ها نشان از آن دارد که در ابتدای سال میزان تولید شکر نسبت به مدت مشابه سال گذشته با رشد ۳۵ درصدی مواجه بوده و بیش از ۱ میلیون و ۹۹۴ هزار و ۶۳۷ تن شکر در کشور تولید شده است که این آمار و ارقام در عمر ۱۲۲ ساله صنعت شکر بی‌سابقه بوده است.

همچنین براساس آمار گمرک ایران در ۱۰ ماهه نخست سال جاری بیش از ۱۵۳ هزار و ۸۴۷ تن شکر به کشور وارد شده که در مجموع می‌توان گفت عرضه شکر با این آمار و ارقام در حدود ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن بوده است که این میزان دقیقاً با نیاز کشور که سالیانه ۲ میلیون و ۲۰۰ تن است برابری می‌کند، البته ناگفته نماند که در این آمار میزان تولید شکر پاییزه محاسبه نشده و آمار واردات شکر در بهمن و اسفندماه هم منتشر نشده است.

پس می‌توان نتیجه‌گیری کرد که تولید و واردات شکر با میزان مصرف سالیانه کشور همخوانی دارد و کمبودی در زمینه شکر کشور را تهدید نمی‌کند و با توجه به برآیند صحبت عموم مردم می‌توان مدعی شد که برخی افراد در بازارهای مختلف از ترس مردم سوءاستفاده می‌کنند تا محصولات خود را گران‌تر به فروش برسانند.

البته به نظر می‌رسد چنین فضایی در شرایطی شکل می‌گیرد که دستگاه‌های نظارتی همچون سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در خواب غفلت به سر می‌برند.